

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 2440 in 2435
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.400

Nevarnosti monetarne inflacije

IZ GOVORA FRANCOSKEGA FINANČNEGA MINISTRA.

Finančna kriza, ki jo je povzročila splošna gospodarska, je razdelila svet na dva tabora, na enega, ki je za inflacijo, in na drugega, ki je proti njej. Seveda so v obeh taborih še neštete skupine s posebnimi predlogi in nazori, tako, da prehod ni tako viden in enoten, kakor bi se utegnilo zdeti. Ker sta ti dve vprašanji tudi pri nas aktualni, ne bo odveč, če navedemo zadevno mnenje francoskega finančnega ministra Germaina-Martina, ki ga je podal nedavno v svojem velikem govoru v Bas-en-Bassetu. Germain-Martin je tu nastopil zelo odločno proti inflaciji in njegove glavne misli so bile sledeče:

Francija je bila tudi l. 1926. v zelo nevarnem finančnem položaju, pa se ji je vendar posrečilo, da je v razmeroma kratkem času zopet vzpostavila stabilnost in ravnotežje, kar je tedaj presenečilo ves svet. Temu primeru mora slediti tudi sedanja francoska vlada! Njena naloga je seveda težja, in francoski narod se tega tudi zaveda. Predsednik Herriot dobiva vsak dan pohvalne brzojavke, v katerih se pa obenem naproša, da čimprej realizira finančno ozdravljenje države. Ti glasovi se morajo poslušati, ker so v skladu z nameni vlade, kateri je že doslej uspelo prihraniti okoli 4 milijarde in 400 milijonov frankov. Pred vsem pa je sedaj njena naloga, da poskrbi za to, da se čimprej vzpostavi realno ravnotežje proračuna in da se opusti intervenzija tresora, ki bi mogla v svojem obsegu kompromitirati solidnost francoskih financ za več časa. To ravnotežje proračuna se pa mora izvesti tako, da ne bo oslabilo produktivne možnosti Francije. Vlada je prepričana, da ima za seboj močno voljo parlamenta in vsega naroda, ki hoče, da se državni izdatki izenačijo z državnimi dohodki. Vse to je težko, ni pa nemogoče. Francoski narod se je zavedal vedno, da se morajo v težkih časih zapostaviti zasebne koristi za koristni skupnosti. Na tem potu bo Francija ustvarila novo finančno in novčanično stabilnost, vredno onih žrtev, ki jih je francoski narod doprinesel l. 1914.

Pa tudi Anglija je nedavno pokazala vsemu svetu primer, kaj zmore volja enotnega naroda, ki je pripravljen za svojo finančno ozdravljenje storiti vse, še več kakor zmore. Od lanske jeseni je Anglija znižala vse svoje izdatke, z znižanjem obrestne mere je pa poživela trgovanje in sploh promet. Da popolnoma utrdi ravnotežje proračuna, se ni bala nič zahtev, stavljene lastnikom rent, da

znižajo obresti interesov svojih papirjev od 5 na 3 in pol odstotka! Chamberlain je mogel pred vsem svetom s ponosom pokazati na to delo, ki v takem obsegu nima primere v finančni zgodovini. Ta veliki primer je treba prav posebno poudariti napram vsem onim neodgovornim faktorjem, ki zahtevajo od vlade, da uporabi lahkomišelnost mere za finančno ozdravljenje in da se posluži bankovne inflacije. Spekulant, ki se jim toži po časih lahkega in naglega obogatitja med letom 1920. in 1926., se dandanes trudi na vse načine, da bi se ti časi vrnil. Spekulacija z razvrednotenjem valute bi povzročila le zopetne velike zasluge nekaterih profesionalnih in drznih spekulativcev na račun — uničenja franka. Poučeni po izkušnjah prošlosti, bi hoteli ti spekulanti tudi sedaj ustvariti si premoženje v tujih devizah, da bi si tako nakopičili ogromno bogatstvo in uničili imetje svojih sodržavljancev ter povzročili bedo delavcev, uradnikov in nameščencev. Inflacija bi silno podražila življenje, a ne bi povzročila procvita poslov, ampak samo mrzlično, bolno delavnost podjetij in produkcije in izzvala bi nevarnosti, ki jim ni mogoče določiti konca.

Očita se vladi, da se drži trdovratno le enega samega sredstva: ravnotežja proračuna in znižanja izdatkov. »Te vladne metode«, pravijo, »ne upoštevajo nevarnosti, ki bi jo v sedanji krizi moglo povzročiti slabljenje kupne in potrošnje moči ljudstva.« Tako mislijo oni, ki vidijo edino sredstvo, da se reši sedanja kriza, v tem, da nastopi splošno povišanje cen sirovin. Toda dolžnost vlade je, da brani frank in javni kredit. Njej pa je nemogoče izvršiti to nalogo, če ne uravnoteži budžeta. Zato je treba z vso silo nastopiti proti doktrini ljudi, ki hočejo vzdrževati iluzije finančnih olajšav s pomočjo metod monetarne inflacije, ker jim je veliko več do spekulativnega obogatitja, kakor do trajnega in solidnega finančnega ozdravljenja. Treba je tedaj izbirati med sredstvi zdrave finančne politike, ki zahtevajo, da se izdatki uravnotežijo z dohodki, in med eksperimenti, ki pozneje lahko onemogočijo vsako sanacijo. Prva pot zahteva mnogo naporov, vodi pa k cilju, dočim vodi druga v kaos in pogubo.

Te besede francoskega finančnega ministra podpisemo v celoti in z obema rokama, ker so prav tako važne in resnične za Francijo, kakor za Jugoslavijo. Takih spekulativcev tudi pri nas ne manjka!

Veliko politično zborovanje v Beltincih

TABOR JRKD ZA PREKMURJE OB NAVZOČNOSTI MINISTRA DR. KRAMERJA, POSLANCEV IN SENATORJEV.

BELTINCI, 5. septembra. Včeraj je bil tu ogromen ljudski tabor, ki se ga je udeležilo nad 6000 ljudi, večinoma prekmurških kmetov. Zborovanje je sklicala kraljeva organizacija JRKD in povabila tudi odlične predstavnike osrednje organizacije, narodne poslance in senatorje.

Že jutraj se je zbrala pred kolodvorom ogromna množica in pričakovala prihoda vlaka, s katerim so se pripeljali odlični gostje. Navdušeno je pozdravljala ministra g. dr. Kramerja, senatorja g. dr. Ploja, narodne poslance gg. Petrovarja, Benka in Perka ter druge goste. Mogočno zborovanje, kakor ga Beltinci še niso videli od l. 1918., je bilo na prostoru pred cerkvijo.

Otvoril ga je s pozdravom predsednik

organizacije, odvetnik g. dr. Pikuš, nakar je burno pozdravljen spregovoril minister g. dr. Kramer, ki je razložil navzočim smernice jugoslovanske državne in nacionalne politike, posebej pa se je bavil z željami in potrebami prekmurskega kmeta. Za njim sta govorila poslanec g. Perko in senator g. dr. Ploj o položaju našega kmeta in o rešitvi problema kmetijskih dolgov. Naposled so sledili še govori gg. dr. Zajca, notarja Kodra, šolskega upravitelja Horvata in poslanca Hajdinjaka. Z velikim navdušenjem so bile ob sklepu sprejete vdanostne brzojavke kralju Aleksandru ter pozdravne brzojavke ministrskemu predsedniku g. dr. Srskiču in slovenskima ministroma gg. Ručiču in Mohoriču.

Manifestacija vojaške Nemčije

OGROMNA PARADA »JEKLENIH ČELAD«. — PAPEN S PRESTOLO-NASLEDNIKOM NA TRIBUNI. — SELDTJEV GOVOR.

BERLIN, 5. septembra. Včeraj je bila na ogromnem tempelhofskem polju pri Berlinu velika parada »Jeklenih čelad«, ki ji je prisostvovalo okrog 180.000 članov. V Grunewaldu je bila ob tej priliki revija »čeladarjev«, med katerimi je bilo nad 6000 zastavonoš z zastavami posameznih krajevnih, okrožnih in deželnih organizacij. Bile so to stare nemške bojne zastave, ovite s črnim florom. Na častni tribuni, ki so jo obdajali stahlhelmski praporščaki, so bili med drugimi bivši prestolonaslednik (v uniformi »Stahlhelma«) s svojimi brati princ Friderikom in Oskarjem, maršal Mackensen, mnogo aktivnih častnikov »Reichswehra«, vodstvo »Stahlhelma« z majorjem v. Stephanijem na čelu in državni kancelar v. Papen z mnogoštevilnimi visokimi državnimi funkcionarji. Bilo je to prvič, da se je pojavil državni kancelar na javni prireditvi poleg bivšega prestolonaslednika.

Na povelje majorja Seldteja so se poklonile vse zastave pred tribuno na naslednje besede: »Pozdrav nemški domovini! Pozdrav vsem voditeljem!

Pozdrav nemški vladi! Pozdrav gospodu državnemu kancelarju! Pozdrav njihovim cesarskim veličanstvom!« Po kratkem uvodnem pozdravu von Stephanija je imel daljši govor vodja »Stahlhelma« major Seldte, ki je med drugim dejal:

»Prvo stahlhelmsko poslanstvo, ki je bilo razglašeno pred 14 leti ob ustanovitvi »Stahlhelma«, je postalo naposled program državne vlade. Danes smo prišli tako daleč, da bo skoro postalo vsakomur razumljivo vojaško mišljenje in vojaško ravnanje. Nismo sicer več stara nemška armada, toda znova se poraja in vstaja duh discipline, službe in žrtvovanja za skupnost, duh stare armade in fronte. »Stahlhelm« ni nikaka stranaka, ne bori se za sebe, temveč za Nemčijo in ne podpira in zahteva državne moči, temveč močno državo. Svoj govor je končal s prisego zvestobe in narodno himno. Defile čet je trajal več ur in so mu prisostvovala ogromne množice. Pokazalo pa se je, da Berlin s prireditvijo ni simpatiziral.

Pričetek konference v Stresi

KONFERENCA SE PRIČNE DANES POPOLDNE. — SPORAZUM AGRARNIH DRŽAV. — MNENJE PARIŠKEGA TISKA.

PARIZ, 5. septembra. Danes popoldne se bo otvorila v Stresi finančna in gospodarska konferenca, ki bo razpravljala o obnovitvi srednje in vzhodne Evrope. Sprejeti sklepi bodo izročeni odboru za študij evropskih vprašanj. Na konferenci bodo zastopani delegati 15 držav.

Po poročilih iz Strese so se agrarne države, ki so zborovale nedavno na konferenci v Varšavi, sporazumele glede enotnega strnjenege nastopa. Splošno se upa, da bo konferenca dobro uspela, ker je bila zelo temeljito pripravljena. Izvoila bo najbrže tri odbore: finančnega,

gospodarskega in agrarnega. Deloma bo tudi nekaka akcija proti velikobritanski konferenci v Ottawi in priprava za splošno svetovno gospodarsko konferenco v Londonu.

Francoski tisk posveča konferenci v Stresi veliko pažnjo in ji prerokuje dober uspeh, kar zagotavlja že oseba predsednika Georges-a Bonneta. Prav nič pa tudi ne prikriva, da delo ne bo tako lahko, ker bosta Italija in Nemčija nastopali oddvoje-no. Vendar upa, da se bodo dale vse težkoče srečno odstranili.

Ljubljanske slavnosti

LJUBLJANA, 5. septembra. Včeraj je Ljubljana zopet sprejemala desetstisoče gostov in slavila več pomembnih slavnosti. Veleseljem, ki je bil svečano odprt po trgovinskem ministru g. Mohoriču v soboto dopoldne, je bil prav dobro obiskan. Posebno pestrost pa so mu dale slovanske narodne noše, ki so imele včeraj v Ljubljani svoj kongres. V slavnostnem sprevodu je bilo nad 800 narodnih noš. Ob jubilejnih svečanostih je včeraj ljubljanska »Soča« razvila na Taboru svoj ponosni prapor, ki mu je kumovala glavarjeva žena ga. Žnidaršičeva. Na strelišču ob Dolenjski cesti je dopoldne v navzočnosti nekaj tisoč strelcev iz vse države izročil zastopnik kralja, divizijski general g. Ilič, predsedniku Zveze strelskih druženj g. dr. Ribarju krasen prapor, dar kralja. Takoj nato so se pričele tudi vsedrjavne strelske tekme, ki bodo trajale do 9. t. m. Pri vseh slavnostih so bili navzoči najodličnejši predstavniki civilnih in vojaških oblasti ter ogromne ljudske množice iz vse banovine ter nekaj tisoč bratskih gostov iz srbskih in hrvatskih pokrajin.

NEMŠKI AFRONT PROTI ŽENEVI.

PARIZ, 5. septembra. Po vesteh iz Berlina se nemška delegacija ne bo udeležila posvetovanj proračunskega

odbora razorožitvene konference v Ženevi. Odbor bo zasedal 12. t. m. S svojo abstinenco namerava Nemčija podkrepiti svoje stališče, da se tako dolgo ne bo udeleževala dela razorožitvene konference, dokler ne bo ustrezno njenim zahtevam po izvedbi enakopravnosti v oboroževanju.

NEMŠKA PROŠNJA V AMERIKI.

WASHINGTON, 5. septembra. Uradno se potrjuje, da je nemška vlada zaprosila pri washingtonski za odgoditev plačila med vojno najetega posojila v višini 25 milijonov dolarjev, in sicer za dve in pol leti. Amerika načeloma ne nasprotuje nemški želji, boji pa se, da bi potem utegnile zahtevati isto tudi druge države.

LYTTONOVO POROČILO PODPISANO

PEKING, 5. septembra. Včeraj jutraj je bil podpisan v tukašnji nemški bolnišnici, kjer se lord Lytton še zdravi, zapisnik poročila mandžurske anketne komisije, ki jo je poslalo tja Društvo narodov pod Lyttonovim vodstvom. Poročilo bo objavljeno istočasno v Ženevi, Tokiu in Nankingu in obsega 400 s strojem pisanih strani. Original poročila bo ostal zaenkrat še v Pekingu.

Dnevne vesti

Pred ustanovitvijo Društva najemnikov stanovanj in poslovnih lokalov za Maribor in okolico

Namen društva. — Akcija za znižanje najemnin se bo nadaljevala.

Društvena pravila so potrjena. Društvo pa bo dobilo pravno veljavnost šele po sklepu ustanovnega obnega zbora, ki ga bo sklical pripravljalni odbor že prve dni prihodnjega tedna. Akcija za znižanje najemnin se bo torej nadaljevala, saj se je že pripravljalnemu odboru nakopičilo ogromno najemniških zadev.

Namen društva bo ščititi stanovanjske najemnike in podnajemnike ter najemnike trgovskih in obrtnih lokalov in pospeševati njih skupne najemniške interese. Sprejemalo in stavilo bo predloge, sestavljalo resolucije in vlagalo prošnje na vsa oblastva v vseh najemniških zadevah. Z vsemi močmi pa se bo borilo tudi za zakonito zaščito stanovanjskih najemnikov.

Če bo treba, bo ustanovilo društveno pisarno s posredovalnico v najemniških vprašanih in vodilo evidenco o hišnih posestnikih, ki nočejo oddajati stanovanj in si prisvajajo preveliko oblast nad najemniki.

Upor proti zaplenitvi vina

Kriza je vinogradnike po Slovenskih goricah in Halozah prisilila, da so pričeli razprodajati svoje vino na drobno. Pri tem se pa ne drže vedno predpisov oblasti, ampak ga vozijo prodajati tudi iz vasi, zlasti tja, kjer ne rastejo trte. Tako je pred dnevi pripeljal vinogradnik Tomaž Hentok iz Velikega Okiča v Cirkovce na Dravskem polju v treh sodih 450 l vina in ga pričel razprodajati. Okoli voza se je zbralo takoj kakih 50 ljudi in kupčija je dobro uspevala. Za razprodajanje vina so izvedeli kmalu tudi orožniki in se skupaj z županom podali k Hentoku ter mu hoteli pijačo zapleniti. To je pa navzoče kupce, ki so bili deloma že pijani, tako razburilo, da so navalili na izvrševalce zakona s koli, ročicami in kamenjem. Vnela se je srdita in dolgotrajna bitka, ki se je naposled končala seveda z zaplenitvijo. Proti zaplenitvi se je boril tudi neki občinski odbornik. Zaključek incidenta bo pred sodiščem.

UREDNIŠTVO »VEČERNIKA«

in mariborsko uredništvo »Jutra« je sedaj v Gosposki ulici 11, prvo nadstropje, telefon št. 2440. Uprava je do preselitve še na Aleksandrovi cesti 13, telefon št. 2455.

Iz državne službe. Upokojen je upravno-pisarniški uradnik pri okrajnem glavarstvu v Ljutomeru g. Andrej Slavinec.

Premestitve. Ekonomska uradnica Zora Bajlec-Koširjeva je iz tukajšnje splošne bolnišnice premeščena v isti lastnosti v javno bolnišnico v Murski Soboti. Tehnični uradnik kurilnice na koroškem kolodvoru France Ogorevc je premeščen k strojnemu oddelku generalne direkcije v Beograd.

Mojsirski izpiti končani. Jutri v torek se zaključijo prvi rok mojsirskih izpitov. Kandidatom, ki so opravili izpit, bodo izročena mojsirska pisma na sestanku jutri ob pol 20. uri v klubovi sobi pri »Orlu« (3. nadstropje). Na sestanku bo predaval tudi obrtni zadružni nadzornik g. Založnik, ki je predsedoval izpitni komisiji, o pomenu mojsirskega izpita za napredek rokodelstva. Na sestanku so vabljeni vsi, ki se zanimajo za obrtniški tečaj.

Vrnitev dece iz počitniške kolonije pri Sv. Martinu na Pohorju. Tretja skupina dece se vrne iz počitniške kolonije pri Sv. Martinu na Pohorju v četrtek 8. t. m. z vlakom ob 11.19. Starši ali svojci naj jih pričakujejo na glavnem kolodvoru v Mariboru, kjer prevzamejo tudi njihovo prtljago.

Opozorilo rezervnim častnikom! Združene rezervnih častnikov in bojnikov, pododbor v Mariboru, vabi svoje člane na podlagi naredbe vojnega ministra in svoje okrožnice, da se udeležijo 6. t. m. službe božje v stolnici ob 8. zjutraj v uniformah. Člani, ki nimajo uniforme, naj pridejo v civilu z znakom. Istotako so vabljeni člani tudi na družabni večer, ki ga priredi »Oficirski dom« istega dne ob 21. v restavraciji hotela »Orel«.

Novo društvo bo stopilo v stik z že obstoječimi društvi stanovanjskih najemnikov v Jugoslaviji. Društveni delokrog bo obsegal mesto Maribor, Studence, Pobrežje, Tezno, Novo vas, Krčevino in Košake.

Sredstva, ki so potrebna v dosego društvenih namenov, si bo pridobilo z enkratnim plačilom pristopnine v znesku 1 Din in z letno, odnosno mesečno članarino, ki jo bo določil vsako leto redni občni zbor, tokrat pa ustanovni občni zbor. Za člane društva se bodo sprejemali najemniki stanovanj in poslovnih lokalov ter podnajemniki, stanujoči v omenjenih občinah.

Društvo stanovanjskih najemnikov bo dajalo brezplačno vse informacije o stanovanjskih vprašanih in bo preskrbelo tudi pravnike, ki bodo poučevali člane o vseh obstoječih predpisih in odredbah oblasti itd.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 70. številki: uredbu o velikosti nagrade dnevničarjem poštno-telegrafske in telefonske stroke, pravila za pooblaščenca prodajalce srečk državne razredne loterije in izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev v Sloveniji.

Včerajšnja slavnost pri Ruški, katere so se udeležili številni zastopniki in množica ljudstva, je potekla v najlepšem razpoloženju. Podrobno poročilo bomo priobčili v jutrišnji številki.

Po slovesnih božjih službah, ki bodo na rojstni dan prestolonaslednika Petra v Mariboru v torek 6. t. m., se bodo sprejemale čestitke v sejni dvorani okrajnega glavarstva, soba št. 38/I, kjer bo v ta namen vpisna knjiga.

Obrtniki za svoje interese. Drevi ob 20. uri bo v dvorani Zadrugne gospodarske banke obrtniški shod, na katerem bodo razpravljali o šušmarstvu, ki legalnim obrtnikom odjeda zaslužek in kruh. Zborovalcem bo predložena tudi resolucija, in je dolžnost vseh obrtnikov, da se shoda v čim večjem številu udeležijo in s svojo navzočnostjo podprejo resolucijo. Slovensko obrtno društvo poziva svoje članstvo, da se shoda zanesljivo udeležijo, ker v slogi je moč, v edinstvu pa napredek.

Pevski zbor Glasbene Matice. Pred začetkom novega društvenega leta hoče podati odbor obračun o preteklem poslovnem letu. Letos se bo tudi prvič obdaril najprirednejši član s predsedniškovo nagrado. Pevke in pevci, pridite vsi v sredo ob 20. uri v Matico in pripeljite s seboj še nove člane. Posebej vabimo dobre pevce iz dijaških krogov.

Glasba na deželi. V Slivnici pod našim zelenim Pohorjem je se osnoval salonski orkester »Guslar«, ki se nenavadno lepo razvija in bo na praznik 8. t. m. ob 16. uri nastopil tudi javno na verandi ge. Lesjakove. Na sporedu bodo razne narodne in klasične skladbe za orkester, osem nastopov pa bo solističnih za violino in klavir. Kljub sedanjim težkim časom se torej naše podeželje stalno kulturno dviga in s tem tudi — nacionalno.

Nočno lekarniško službo ima tekoči teden Vidmarjeva lekarna »Pri Arehu« na Glavnem trgu.

Izgubila je neka stara revna žena na poti med Framom in Slivnico usnjeno torbico s 650 Din gotovine, srebrno uro, ključ in molekom. Za staro revico pomeni zguba veliko nesrečo, ker je bilo to edino njeno imetje. Pošteni najditelj se prosi, naj bi oddal torbico pri upravi Splošne bolnice v Mariboru.

Naturalna stanovanje za učitelje. Po odredbi prosvetnega ministrstva preneha pravica do naturalnega stanovanja z dnem, ko je bil učitelj razrešen službene dolžnosti in premeščen ali upokojen. S istim dnem preneha pravica do naturalnega stanovanja tudi njegovi družini.

Križeva kapela v tukajšnji stolnici bo slovesno blagoslovljena v četrtek 8. t. m. Blagoslovitvene obrede bo opravil gosp. knezoškof dr. Andrej Karlin.

Ljudsko gibanje. V preteklem mesecu je bilo v Mariboru rojenih 74 otrok, (37 dečkov in enako število deklic) umrlo je 59 oseb (28 moških in 31 žensk), poročilo pa se je 30 parov. V stolni župniji je zagledalo luč sveta 50 otrok, umrlo je 11 oseb in poročilo se je 6 parov; v frančiškanski župniji je bilo rojenih 5 otrok, umrlo je 8 oseb, poročil pa se je en par; v magdalenski župniji imajo zabeleženih 23 rojstev, 38 smrtnih primerov in 13 porok; v evangelijski župniji se je rodila ena deklica, v pravoslavni pa sta umrla dva moška.

Dohodki carinarnice so znašali v preteklem mesecu skupno 4.289.344 Din, in sicer uvoz 4.274.685.75, izvoz pa 14 tisoč 688.25 Din.

Odkup starih srebrnih novcev. Narodna banka in njene podružnice kupujejo stare srebrne novce po teh-le cenah: za srebrnik dveh dinarjev plačajo 5 Din, za srebrni dinar 2.50 Din, za pol srebrnega dinarja pa 1.25 Din. Po teh cenah kupujejo tudi ves ostali srebrni denar, kovan po predpisih latinske konvencije, kakor francoske franke, italijanske lire, romunske leje, bolgarske leve in grške drahme. Za avstroogrski petkronski srebrnik plačajo 13 Din, za srebrn goldinar 5 Din, za srebrno krono pa 2.50 Din. Tako plačujejo tudi srebrne črnogorske perperije. Srebrne avstrijske forinte kupujejo po 6.60 Din, srebrne tolarje Marije Terezije pa po 14 Din. Srebrni ruski rubelj, kovan po l. 1889, je vreden 10.70 Din, pol rublja 5.40 Din, srebrna nemška marka pa 2.90 Din.

Upravni odbor Oficirskega doma priredi na dan rojstva Nj. kraljevskega Vis., prestolonaslednika Petra 6. septembra v spodnji dvorani restavracije »Orel« družabni večer. Začetek ob 21. uri. Vabljeni so vsi, ki imajo stalno vabilo! Obleka poljubna.

Na enoletnem trgovskem tečaju Slovenskega trgovskega društva je prostih le še nekaj mest. Ravnateljstvo opozarja zanimance, naj se čimprej vpišejo v tečaj v pisarni na državnem trgovski akademiji med uradnimi urami.

Veliko dobrodelno invalidsko tombolo priredi v nedeljo 2. oktobra ob 14. uri na Trgu svobode krajevni odbor Združenja invalidov. Čisti dobiček tombole je namenjen v korist in podporo najrevnejšim invalidom. Ker je tombola humanitarnega pomena, prosi krajevni odbor javnost, da jo podpre, posebej pa prosi trgovce, obrtnike in podjetnike, da pomagajo s prostovoljnimi prispevki in dobiki, ko se oglasijo pri njih pooblaščenca.

Izlet mariborskega Avtokluba v Logarsko dolino. Kot je bilo že članom potom klubskega glasila »Auto« sporočeno, priredi mariborska sekcija 11. septembra klubske izlete v Logarsko dolino. Ker skupnega odhoda ni, se prepušča udeležnikom, da si čas odhoda sami po volji uredijo, pač pa bodo startali nekateri izletniki iz Maribora skupaj ob 5. uri zjutraj izpred »Velike kavarne«. Oni člani, ki dosepejo na cilj do »Planinskega doma« vsaj do 11. ure dopoldne, dobijo spominsko plaketo. Število udeležencev, odnosno oseb, naj se radi pravočasno oskrbe prehrane javi tajništvu sekcije Maribor do 7. t. m.

Sejem za prašiče. Na sejem 2. t. m. so pripeljali 211 prašičev. Cene so nekoliko padle, vendar kupčija ni bila dobra. Prodanih je bilo 88 živali. Cene: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 50—80, 7 do 9 tednov 90—120, 3 do 4 mesece stari 150—250, 5 do 7 mesecev 300—350, 8 do 10 mesecev 360—400 in leto stari 460—580 Din; kilogram žive teže 6—6.50 Din, mrtni pa 9—10 Din.

Huda Lizika. V Hutterjevi tovarni zaposlena delavka Daniela E. se je preteklo soboto ob odhodu z dela sprla s svojo znanko Liziko zaradi neke ljubezni in ljubosumnosti, pa ni našla dobro. Lizika je odgovorila Danieli z zausnicami in ji je obenem izrula tudi šop las. Prvo nadaljevanje je v policijskih bukvah, drugo bo morda pri sodišču.

Tatinska podnajemnika sta neki 32letni Anton in njegov tovariš Lojze. Doslej sta stanovala nekje Ob bregu. Sinoči pa sta jo neopaženo pobrisala iz stanovanja in odnesla s seboj razno perilo in druge predmete v skupni vrednosti 1000 Din. Najemnik je zadevo prijavil policiji.

Pod voz je padel v Danjkovi ulici delavec Anton Teršovec in dobil pri tem tako hude poškodbe na životu, da so ga morali z rešilnim avtom prepeljati v bolnišnico.

Loti in Rarahu.

dve mladi duši, britanski pomorski častnik in maorska deklica iz Papeta na Tahiti, sta junaka našega novega romana Pierre Loti: »LOTIJEVA ŽENITEV«, ki ga bomo pričeli v kratkem objavljati v »VEČERNIKU«.

Srečala sta se ob potoku FATAUA v žaru tropičnega solnca, hladeča se pod kokosovimi palmami, gojavami in oranžami in se po nasvetu kraljice POMARE IV. poročila po tahitskem običaju.

Preprosta zgodba, a polna tihega čara, posebno še, ko se razplete v bolno tragedijo ločitve. Iz Lotijevega romana »LOTIJEVA ŽENITEV« diha vsa prelest silne oceanske daljave, sveta, ki je tam nekje na nam docela nasprotni strani zemeljske obale, na otoku Tahiti, v OCEANIJI.

Naročite si »VEČERNIK«, če ga še nimate, in priporočajte ga svojim znancem. V Mariboru ne sme biti nobene zavedne slovenske družine, ki ne bi bila naročena na EDINI DNEVNIK SLOVENSKE STAJERSKE! List je takorekoč zastoni, saj stane na mesec SAMO 10 Din, ki jih tudi v sedanjih težkih časih zmore prav vsakdo!

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesa. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez neprimernosti. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ponesrečen motorist. Sinoči se je ponesrečil na Frankopanovi ulici 25letni dimnikar Josip Meniga. Padel je s kolesa in se poškodoval na levi roki in nogi. Iskati je moral pomoči na reševalni postaji.

Pretep. V neki gostilni na Pobrežju so si včeraj skočili fantje v lase. Pri tem je najbolj izkupil 21letni France Nudl, ki ga je neki fant zabodel z nožem v levo roko in mu prerezal žile. O dogodku so bili obveščeni reševalci, ki so hudo ranjenega fanta prepeljali v bolnišnico.

Tri nezgode. Delavcu Matiji Kukovcu je preteklo soboto odrezala cirkularna štiri prste na levi roki. Na Janževi gori je padla z voza posestniška hčerka Marica Rjodnikova, tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo. Po nesrečnem naključju pa je na travniku blizu Dupleke obstrelil neki lovec 14letnega pastirčka Avgusta Šabedra. Vsi trije ponesrečenci so morali iskati pomoči v bolnišnici.

Poljčane

Smrtna kosa. Umrli sta te dni 49letni upokojenec in posestnik Gorjup, ki se je šele pred kratkim preselil sem iz Trbovelj, in 81letni Janez Rezman, stric pred mesecem preminulega profesorja Rezman. Naj jima bo lahka tukajšnja zemlja!

Iz strelske družine. Pred kratkim ustanovljena strelska družina si je od treh predlaganih strelšč izbrala najprikladnejše, takozvano »Schvelčovo« strelšče. Navaža se že pesek in cement za zgraditev gradobrana ter bo bržčas že v jeseni slovesna otvoritev.

Smrt ameriškega filantropa.

Pred dnevi je umrl znani ameriški filantrop Caning Childre v starosti 73 let. Childre, ki je ustanovil »American Stores Company«, se je rodil v Wakefieldu na Angleškem. Svojo kariero je pričel kot skromen trgovski učenec. Spričo svoje varčnosti je v nekaj letih privarčeval toliko, da je postal solastnik trgovine, v kateri je služboval. Njegov kapital je rasel od dne do dne. Kmalu se je izselil v Ameriko, kjer je bil l. 1917. že lastnik 300 manjših trgovin. Istega leta je ustanovil zgoraj omenjeno podjetje, nakar je stopil v pokoj. Šele zdaj se je pričelo njegovo humanitarno delovanje. Ustanovil je več bogatih ustanov in humanitarnih institucij, med drugimi tudi znano Childrovo bolnišnico na Dunaju, s katero se je oddolžil svojemu osebnemu zdravniku dr. Adolfu Edelmannu.

Dve lepi zmagi ISSK Maribora

BOJ ZA TOČKE PO VODI. — TENIŠKI ODSEK ISSK MARIBORA PREMA-GA ILIRIJO.

ISSK Maribor:ASK Primorje 2:0 (2:0)

Kdo bi preštel neštete kombinacije končne razvrstitve udeležencev prve lige državnega prvenstvenega tekmovanja, ki so po zmagi »Maribora« nad »Gradjanskim« zanimale Mariborčane? Dogodki zadnjega tedna pa so močno vplivali na razpoloženje v črno-belem in belo-črnem taboru. Toda neglede na še nerešeni protest ISSK Maribora proti tekmi z Viktorijo in še neodigrane tekme, ki bi mogle vrstni red bistveno spremeniti, so se sredi tedna »odločilni« v Beogradu že spoznavali radi nasprotnikov in terminov. Pri tem barantanju so odločali denarni vidiki, tako, da ISSK Maribor niti pogojno ni prišel v poštev. In končno še remis med Gradjanskim in Viktorijo! Govorilo se je o »pobratimiji« Gradjanski—Viktoria in o tem, da v sedanjem tekmovanju pač ne zadostuje samo nogometno znanje, temveč je treba sposobnosti tudi izven zelenega polja. To je pa od novincev zgornji hiši preveč zahtevano! Tako so ugibali črnogledi: Večino pa so imeli oni, ki so zaupali v pravičeno rešitev protesta po JNS-u in tako bi bil obisk tekme gotovo zadovoljiv, da ni ploha prekrižala računov. Kljub neprestanemu nalivu je pa bilo pod tribuno še okoli 400 navdušenih prijateljev nogometa.

Točno ob 16.45 sta nastopili moštvi v sledečih postavah:

ISSK Maribor: Koren, Bertoncelj I, Savo, Kokot, Kirbiš, Kukanja, Žolna, Vodeb, Bertoncelj II, Priveršek, Zemljič.

ASK Primorje: Mika, Hassl, Jug II, Zemljak, Sočan, Pišek II, Sinkovec, Jug, Miče, Terček, Uršič.

Tekma se je začela v izredno živahnem tempu, ki je v prvih minutah obetal, da bosta moštvi zmagali nad terenom. Toda to je bil le nekaj minut trajajoči privid. Po prvih potezah pa je igra zdrknila na nižji nivo in se tam gibala do končne piska. Tla so onemogočala že a priori vsako preračunano potezo, ker je žoga običajno v vodi. Pod temi okolnostmi ni mogoče smatrati tekmo za regularno. Kar se je predvajalo na teh tleh, je bil vse prej ko dober ali celo lep nogomet.

Enajstotica »Maribora« se je še nekam dobro znašla tudi na takem terenu. »Maribor« je ubral najpametnejšo taktiko, in kar se je dalo forsiral igro po krilih, sicer pa je tudi prav dobro obvladoval žogo. Pokazal se je že v prvem polčasu močnejši od svojega protivnika. »Maribor« se je posebno odlikoval z dobrim startom in z neko značilno potezo naprej proti cilju, ki ga usposablja, da postane nevaren tudi v situacijah, ki so na prvi pogled brezpomembne. Zmago nad Primorjem so Mariborčani zaslužili, o tem ni debate; lahko bi se vzela le diskusija o izdatnosti zmage. Po poteku igre bi si »Primorje« en gol zaslužilo.

Domačini so imeli zopet najjačje orožje v obrambi, ki je bila nepremagljiva. Izvrstni pa so tudi bili krilci. Kokot in Kirbiš sta si bila enakovredna, dobro pa jim

je sekundiral tudi novinec Kukanja. V napadu je prevladovala leva stran, posebno dober je bil Zemljič, obnesel pa se je tudi reaktivirani Vodeb.

Primorjani so okusili usodo Gradjanskega v drugi izdaji. Gosti so imeli boljše moči v zadnjih vrstah. Odlični je bil vratar. Branilca sta sigurna, toda preveč ostra in se često poslužujeta nedovoljenih sredstev. Krilska vrsta je igrala premišljeno in je bil v tej formaciji najboljši Zemljak. Napad ni pokazal nič posebnega. Nevaren je edino Uršič, ali ena lastavica še ne napravi pomladi...

Celotni vtis tekme, ki je bila sicer polna živahnosti in onega pravega prvenstvenega temperamenta, je močno kvarila prekomerna ostop, ki bo morala pač v bodoče izostati že v korist igralcev samih, da ne govorimo o publiki, ki si takih tekem gotovo ne želi. Razumljivo je, da je imel sodnik g. Podubsky iz Zagreba z ozirom na bojvito razpoloženje izredno težko stališče. V normalnih prilikah bi že takoj v prvi minuti moral poseči po najstrožjih ukrepih, ki se jim je pa očitno namenoma izognil. Sicer je storil nekaj pogršk, — zlasti v škodo gostov, vendar ne bistvenih. Njegov včerajšnji nastop se more uvrstiti med boljše.

Goli so padli v prvem polčasu v 12. minuti po Zemljiču in v 30. minuti po Bertonclju.

S to tekmo je ISSK Maribor dosegel 10 točk, s čemer si je ustvaril položaj, da bo po razveljavitvi tekme z Viktorijo, o čemer bo JNS sklepal jutri, eventualno lahko stopil v ožje tekmovanje za državno prvenstvo.

V predtekmi sta se srečala rezerva ISSK Maribora in SK Mura I iz Murske Sobotice. Tekma je trajala le polčas in je končala z zmago gostov v razmerju 3:1.

ISSK Maribor:SK Ilirija 9:7

V Ljubljani je včeraj teniška ekipa ISSK Maribora izvojevala pomembno zmago nad Ilirijo. ISSK Maribor so zastopali dame ga. Zora Ravnikova, ga. Marija Babičeva in gdč. Breda Hribarjeva ter gospodje Poš, Fabjan, Mešček, Voglar, Babič, inž. Černigoj in Loos, dočim je Ilirija poslala v boj go. Premelčevo, gdč. Špornovo ter go. Trudna, Kmeta, inž. Novaka, Pelana, Zajca, Banka, Kaperja in Hitzla.

Odigranih je bilo 16 iger, od katerih jih je ISSK Maribor odločil devet v svojo korist. Ga. Ravnikova je zopet dokazala svojo sijajno formo z gladko zmago 6:0, 6:3 nad go. Premelčevo. Gdč. Hribarjeva je zmagala šele bo hudem boju nad go. Premelčevo 4:6, 6:3, 6:4. ga. Babičeva pa je premagala gdč. Špornovo s 6:2, 4:6, 7:5.

Pri gospodih v igri posameznikov so bili doseženi naslednji rezultati: Truden: Poš 6:0, 6:1, Fabjan:Kmet 7:5, 6:1, Mešček:inž. Novak 6:3, 3:6, 6:0, Voglar: Pelan 6:1, 6:1, Zajc-Babič 6:1, 6:1, Ban-

ko:inž. Černigoj 6:3, 6:3, Kapper:Loos 6:1, 6:4, inž. Černigoj:Hitzl 6:2, 6:2.

Napet potek je prinesla igra v dvojce. Gdč. Špornova in Truden sta premagala gdč. Hribarjevo in Poša s 6:4, 6:4, dočim sta ga. Babičeva in Voglar zmagala nad dvojico go. Premelčevo-Kmet s 7:5, 6:4. Pri igrah gospodov v dvojce so zmagali: Truden-Kmet:Fabjan-Poš 6:3, 10:8, Mešček-Voglar:inž. Novak-Banko 4:6, 6:4, 6:3 in Zajc-Kapper:Babič-inž. Černigoj 9:11, 6:3, 6:0.

Ilirija je priredila našim zastopnikom prigraden pozdravni večer, na katerem je goste pozdravil g. Kmet, zahvalil se mu je pa g. prof. Sevnik. Oba sta podčrtala prijateljske vezi, ki vežejo že dolga leta oba reprezentančna kluba Maribora in bele Ljubljane.

Lahkoatletski miting SK Rapida

Na svojem igrišču je včeraj dopoldne priredil SK Rapid lahkoatletski miting, na katerem so sodelovali vsi mariborski klubi, in sicer ISSK Maribor, SK Železničar, SSK Maraton in SK Rapid.

Doseženi so bili naslednji rezultati:
Tek 100 m: 1. Gutmeier (ISSK Maribor) 11.9; 2. Monderer (Rapid) 12; 3. Mesarec (R.) 12.

Tek 200 m: 1. Gutmeier (Maribor) 25.3; 2. Mühleisen (R.) 26; 3. Pahor (Maribor).

Tek 400 m: 1. Gutmeier (Maribor) 58⁹/₁₀; 2. Hofer (R.) 61; 3. Mühleisen (R.) 61¹/₁₀.

Tek 800 m: 1. Hoffer (R.) 2:14.5; 2. Rak (Železničar) 2:15; 3. Jeglič (R.) 2:15.5.

Tek 3000 m: 1. Heller (R.) 10:18.4; 2. Stručl (Maraton) 10:21.3; 3. Gomol (Maribor).

Met diska: 1. Flak (R.) 31.85 m; 2. Monderer (R.) 28.75 m; 3. Ogrisek (R.) 28.27 m.

Met krogle: 1. Jeglič (R.) 9.65 m; 2. Arko (Žel.) 9.50 m; 3. Lužnik (Maribor).

Met kopja: 1. Rudl (Maraton) 45.15 m; 2. Flak (R.) 44.10 m; 3. Ogrisek (R.) 40.61 m.

Skok v daljavo z zaletom: 1. Perin (Maribor) 6.05 m; 2. Monderer (R.) 5.80 m; 3. Mühleisen 5.76 m.

Skok v višino z zaletom: 1. Mlekuš (Maribor) 1.60 m; 2. Jeglič (R.) 1.55 m; 3. Arko (Žel.) 1.55 m.

Skok ob palici: 1. Stanko Bertoncelj (Maribor) 2.80 m; 2. Gutmeier (Maribor) 2.70; 3. Heller (R.) 2.70 m.

SK Svoboda, nogometni odsek.

Jutri ob 17.30 bo trening na igrišču SK Železničarja. Naslednji igralci naj bodo točno ob pol 18. na igrišču: Almer, Gruber, Dasko, Breznik, Tomošič, Filippec, Frangeš, Zidanšek, Pikič, Sinkovič II, Ružič. Trening bo do 20. ure. Načelnik.

Zbor nogometnih sodnikov, poverjeništvu Maribor, službeno.

Pozivam vse zvezine sodnike, da se sigurno udeležijo sestanka v torek 6. t. m. ob 19. uri pri »Orlu«, in sicer radi podpisu poverilnic za občni zbor sekcije, ki bo 10. t. m. v Ljubljani. Poverjenik.

Kmetijski praznik na Bledu

dne 8. septembra 1932.

Poročali smo že, da bo letos na Mali Šmaren 8. septembra veliki kmetijski praznik na Bledu. Kakor na kmetiskem tabornu na zgodovinskem Krškem polju, se zbere na kmetiskem prazniku na Bledu vsako leto kmečko ljudstvo z voditelji in prijatelji, da pregleda svoje vrste, da pokaže sadove svojega dela, da premosti politični in gospodarski položaj in si začrta smernice za pota, po katerih naj hodi naša gospodarska politika v bodočem letu. Obenem je kmetijski praznik na Bledu odlična manifestacija gorenjskega slovenskega kmeta za jugoslovansko in narodno edinstvo.

Temu smotru ustrezajoče je sestavljen program, ki smo ga v obrisih že objavili v svoji včerajšnji številki in ki obsega sledeče glavne točke: Razstavo pincgavške goveje živine, združeno s premovanjem; razstavljena bo izbrana plemenska živina planinske pasme. Sirarsko razstavo s sejmom, ki jo priredijo okoliške mlekarke in sirarske zadruge. Slavnostni sprevid narodnih noš in skupin ter okrašenih voz in jezdecov. Veliko kmetisko zborovanje, na katerem bodo poročali o političnem položaju minister g. dr. Albert Kramer in minister g. Ivan Pucelj, o gospodarskem stanju pa minister g. Ivan Mohorič. Govorilo bo pa tudi več senatorjev in poslancev iz naše in drugih banovin. Dirke lahkih in težkih kmečkih konj, pa tudi toplokrvnih konj.

Kmečki praznik zaključijo seveda velika ljudska veselica na prostem. Razstave in zborovanja bodo v zeleni Zaki, najlepšem kraju za prireditve na Bledu.

Hrastje-Mota

Odhod dveh Amerikank. Postajališče Hrastje-Mota na progi Ljutomer—G. Radgona je doživelo te dni izreden dogodek. Toliko ljudi, kakor jih je bilo tam zbranih, še pri otvoritvi pred 32 leti ni bilo. Prišli so po slovo od priljubljenih rojakin Zefike Širčeve in Zefike Čoklove, ki sta odhajali zopet v Ameriko. Pred 20 leti sta odšli v svet kot 18letni deklici in po kratkem enomesečnem bivanju sta zdaj zopet odšli preko velike luže. Na postajališču se je zbrala vsa vas, nad sto ljudi, otrok, žensk, mladih in starih. Ganljivo je bilo zlasti slovo od sivega očeta in priletne matere, ki sta najbrž čutila, da vidita hčerko poslednjikrat. Ko je privozil vlak, so zagrali domači tamburaši. Zajokali so ženske in otroci, pa tudi moškim so se ob ganljivem slovesu zarosile oči. Mota tega dogodka ne bo tako hitro pozabila. Obema želimo srečno pot in zopetni povratek v domovino!

Sokolstvo

Sokolsko društvo Maribor-matica poziva svoje članstvo, da se udeležijo jutri, na rojstni dan prestolonaslednika Petra, svečanega cerkvenega opravila, ki bo ob 8. uri v stolnici. Pridite v civilu z znakom!

A. Ham:

Bingeljčkova motorna dirka

Jožek Bingeljček je bil čevljarški mojster na deželi. Izvrsten mojster, dober delavec, pošten, točen, vesten, kar pri čevljariji ni vedno kar tako. To se ve, da je imel tudi svoje napake. Pred vsem je bil od sile radoveden. V vsako stvar je vteknil svoj nos. Govoriti pa je znal, kot bi rožce sadil. Nikoli mu nisi prišel do konca. Vse on, drugi nič. Samo takrat si videl, da je v zadregi, kadar se je izmuzaval pozivajoč te: pa mi to dokaži! Neki dan je bil Bingeljček po kosilu v krčmi, ko se je pred njim ustavilo motorno kolo. Vozač je stopil v krčmo, komaj pa si je začel dušo privezovati, je bil že v razvnetem razgovoru z Bingeljčkom. Razpallen je bil seve samo šilar, ki je vozaču na vse pretege dokazoval, da ve več o vseh rečeh, ki se tičejo auta in motornega kolesa in vsega, kar je s tem v zvezi, kakor vsak vozač in vsak mehanik. Motornik je kmalu spoznal, s kom ima čast govoriti, pa je odšel po svojih potih. Bingeljček tudi; to se razume. Ampak kakšnih! Njegova žilica mu ni dala miru: še nikoli se mu ni nudila taka priložnost,

da bi si od znotraj in zunaj ogledal motorno kolo, katerega je bil vozač samo naslonil ob kostanj pred hišo. Želja po znanju je jako hvala vredna lastnost, samo se mora udeleževati v pravi meri. Bingeljček pa ni vedel, kaj je mera. Začel je stikati okrog motornega kolesa. Sleherno reči si je moral prav od blizu ogledati, vse otipati, kakor opica. Njegovo znanje je rastlo z opičjo radovednostjo.

Da bi tako rekoč proniknil v zadnji kotiček duše motornega kolesa, je naposled zlezal na sedež, položil noge na stopala in se zmagoslavno oziral po okoli stojelih občudovalcih. Pri tem je samozavestno segal po raznih vzvodih in — glej čudo! Kolo je kakor v začaranem zaletu zbrzelo naprej. Seveda z Bingeljčkom vred. Kopitar je bil tako presenečen nad nepričakovanim uspehom svojega znanja, da je izgubil glavo in znanje ter kmalu izginil za ovinkom.

Ko se je nekoliko zavedel in spoznal svoj položaj, mu ni bilo prijetno pri srcu. Navadno kolo je še znal voziti in to je bilo vsaj toliko v prid, da je nekoliko sukal motor na levo, desno, kakor je pač bilo treba. Ampak med navadnim kole-

som in motornim je sila važna razlika. Navadno kolo se ustavi, kadar ga nehaš pritiskati z nogami, motorno pa brzi naprej, dokler je kaj goriva — če ga drugače ne veš ustaviti. Kako se pa to naredi, Bingeljček pri vsem svojem znanju ni vedel.

Čez čas je začel poskušati svojo srečo s tem, da je prijemal zdaj za en vzvod, zdaj za drugega. Toda vsak prijem je bil napačen. Kolo je drvelo venomer naprej. Zdajci se mu je zasvitalo v glavi, da se bo mogel samo na dva načina ustaviti: Ali ga bo ustavilo drevo, občestni kamen, vogal hiše ali kar si bodi — v tem primeru gre za življenje, ali pa se kolo samo ustavi, kajpada le tedaj, kadar mu zmanjka bencina.

O, presrečna misel! Minula ga je vsa želja, da bi še nadalje stikal po dosegljivih delih motorja. Sklenil je osredotočiti vse svoje znanje na vodstvo vozila, pa naj ga potem pripelje kamor hoče, in počakati vse dotle, da zmanjka goriva. Ob tej misli pa mu je zopet postalo tesnobno pri duši: Kajpa, če bi bilo kolo dobro založeno z gorivom? Koliko dolgih ur bi moral potem še jezdit jeklenega konja? In v neznanih krajih?

Vse te dušne tesnobe in tegobe mu seve niso hasnile in pomagale. Tudi vse-znalost ne, ne korajža, ne upanje. Moral je dalje, venomer dalje — do neznanega konca!

Dolga je že bila vrsta vasi, katere je bil predirjal. Kilometre je puščal za seboj hitrejša ko pobožna gorečnica jagode na rožnem vencu. Ceste je poznal samo v nedaljni okolici. Tako se je zgodilo, da je v naraščajoči zbeganosti zavozil v precej malo znane kraje.

Ker ga je naravni nagon naravnaval po cestah, kjer z ene na drugo ni bilo nevarnih ovinkov, je vsa ta reč še precej tako šla kakor pri pijancu, to se pravi, precej po sreči. Ampak reči in stvari na cesti, te so bile huda preizkušnja! Kaj kure, pseta in taka drobnjad, ki jo je bil povozil! Da bi le tistih nerodnih, zlasti na široko naloženih voz ne bilo!

Te nadloge so mu izpočetka delale neznanke preglavice. Pri vsej zbeganosti pa je kmalu opazil, da se mu nekam čudno umikajo že tedaj, ko drug drugega še videli, nemara še slišali niso. Šele na koncu svoje vratolomne vožnje je izvedel, kaj je bilo temu vzrok.

(Konec jutri.)

Pismo iz Slatine Radencev

RAZVOJ NARAVNEGA ZDRAVILIŠČA OB BISTRI MURI.

Vesel sem se odpeljal 17. julija v Slatino Radence, da si zopet za leto dni nabere ljubega zdravja. Čudodelna voda me vleče v ta rajski kraj, ki mi tudi domača obisk izgubljene domovine. Ko izstopim iz vlaka, obstanem, ker nisem verjel, da sem v Radencih. Tam, kjer sem bil vajen na zapuščen jarek, sem presenečen zagledal lep mlad park, ki je res lahko v ponos občini, železniški upravi in zdravilišču. Takoj sem si ga ogledal in sem na tabli zapazil njegovo ime: »BORKOV PARK«. Lepše niso mogli krstiti tega krasnega dela, ki je nastalo po veliki zaslugi tu visoko spoštovanega gospoda dr. Jakoba Borka, sedaj že upokojenega direktorja državnih železnic v Ljubljani. Želimu mu pri žlahtni pitni in kopalni vodi ter v svojem parku mnogo dragocenega zdravja!

Naprej proti zdravilišču sem opazil popravljen cesto in napeljava električne razsvetljave, ki je sedaj tudi na železniški postaji. Najvažnejše novosti v zdravilišču samem so pa: »Vrtni vrelci«, zelo lično postavljeni v lepem vrtu poleg kopališča. Ta vrelci diči njegova lepa naprava in posebno mrzla, aromatična in okusna zdravilna voda. Nobena suša ne zmanjša toka teh božjih voda. Ako sem le utegnil, sem skočil tudi k temu vrelcu, čeprav mi je zdravnik predpisal vsak dan trikratno pitje tople zdravilne vode.

Za Marškovo restavracijo je postavil g. Cividin novo brvnico, ki obstoja iz ličnega salona. Hudomušni Lojze, 20letni obiskovalec Radencev, je krstil to zgradbico za nebotičnik! Zdraviliščni park je zelo skrbno negovan in ima proti severu nasproti velikemu travniku krasno sprehajališče, več novih klopi in miz. Ta promenadni kraj je za dopoldanski in večerni oddih radi prijetnega hladu najprimernejši. »Za vodo«, t. j. poleg skladišča mineralne vode, je nastalo mirno sprehajališče, ki je v najhujši vročini najbolj

hladno. Sicer pa govori dejstvo, da v letošnji največji vročini ni bila odeja na postelji nikdar odveč in da se neznozna mestna vročina tu kaj lahko prenaša.

Obisk stalnih in novih gostov je bil prav dober. Življenje je bilo dokaj kratkočasno. Pa kako bi tudi ne, saj vidiš skoro same zadovoljne obraze. Pred leti prvič sem došli gostje so se žalostno potikali sem in tja, a danes so skoro vsi tako pomlajeni in hudomušni, da jih ni moči poznati. Med te štejem več gospodov in gospe, ki prihajajo iz daljnih srbskih krajev in so že bili v Nauheimu in v svojih bližnjih zdraviliščih. Posebno pa omenim neko gospodično iz Trsta, ki je prišla v Radence prvič menda pred petimi leti. Tedaj je bila taka, da smo rekli »škoda za pot in denar«. Lani je bila že dosti boljša in letos sem jo le po glasu spoznal, tako se je izpremenila. Neki gost je rekel, ako bi si še osivele lase pobarvala, bi se lahko izdala za 40letno. No, sedaj sem primoran izdati, da jih šteje že 62. Oprostite gospodična, saj vam k ozdravljenju čestita 76letni mladenič! Toda vrnimo se zopet k opisu zdravilišča. Lep kraj mora biti tudi v zvezi z lepo okolico, ki je primerna za izlete. Ti so tukaj dokaj prijetni. Večina gostov obiskuje kopališče Gleichenberg, Ljutomer itd. Za take izlete so vedno na razpolago avtobusi in avtotaksiji. Z železnico se popeljejo v Gornjo Radgono, ki se lepo razvija, od tam pa s prosto prehodnico v Radgono, ki od leta do leta bolj hira. Tudi izrehoji v bližnje vasi so prijetni, Boračev vrelci z znamenito »Gizelino« vodo in preko Mure z brodom v Prekmurje. Najlepši izlet pa je skozi gozdič k ¼ ure oddaljeni Kapeli, kjer se diviš prekrasnemu razgledu na vse strani. Po obisku lepe cerkve se podaš k gospe Horvatovi, ki ti prijazno postreže z mlečnimi in drugimi dobrinami ter izvrstno kapljico.

Da bom pri poročanju objektivni, moram še omeniti, da imajo nekateri gostje, posebno pa nežni spol, kakor v drugih kopališčih tako tudi tukaj sovražnike — komarje, ki jim pa preti pogin. Že letos sem prinesel s seboj mažo-tekočino »Eukalyptos globula«, mešano s polovico alkohola, ki je mnogim koristila. (Mene komarji ignorirajo.) O pokončavanju tega mrčesa pa priporočam: »Da se poseje vsa okolica zdravilišča z evkalyptosom globulo. Seje se v marcu in raste v vlažni zemlji kaj hitro. Vonj te rastline pre-

žene komarje. Rastlina sama pa vsrkava vlago in posuši močvirje, da postane rodovitna zemlja. Primer imamo v Galspachu (Zeileis) in v spodnji Italiji, kjer se je to izborna obneslo.

Ako se bo ta, sicer majhna zapreka (glede komarjev) odstranila, bo zadobilo zdravilišče Radenci še večjo veljavo in še večje simpatije s strani gostov. Do drugega leta pa uživajmo vztrajno radensko zdravilno vodo, potem pa na veselo svidenje v Radencih. F.K.

Konjice

Iz seje okrajnega cestnega odbora. Cestni odbor za naš okraj je imel po daljšem presledku zopet svojo sejo 25. septembra t. l. Glede razpisanega mesta tajnika cestnega odbora se je sklenilo, da se to mesto z ozirom na okoliščine banske uprave radi reorganizacije cestne službe začasno ne zasede. Za banovinskega cestarja na progi Konjice—Žiče—Špitalič se predlaga banski upravi v. n. mestitev Ludvik Vegmaher iz Bezine. Banska uprava je odobrila 6% cestno doklado. Za cesto na Prihovo in odtod naprej na Okoško je odobrenih za prva dela 10.000 Din ter se že gradi. Pri slučajnostih so se rešile še razne druge zadeve manjše važnosti.

Osebnostna vest. Za praktikanta pri tukajšnji Okrajni hranilnici se je namestil s 1. septembrom g. Srečko Vališer, doma iz Sv. Jerneja, znani agilni sokolski delavec, ki je preteklo leto absolvirati tudi zadržano šolo.

Zobotehnikar vendarle dobimo v Konjice, in sicer se naseli 1. oktobra t. l. g. Emil Perc iz Maribora. Njegov prihod pozdravljamo, ker zobotehnikar v našem kraju, oziroma v celotnem okraju zelo pogrešamo.

Streliška družina se ustanovi ta teden v našem kraju. Na ustanovni občni zbor, ki ga bomo pravočasno objavili, pridejo tudi delegatje iz Maribora.

Kupčije s sadjem, in to v prvi vrsti jabolk, so se že pričele v našem okraju. Dolge vrste voz z lepim, obranim sadjem stoje vsak dan na kolodvoru. Da bi bile boljše cene! — Grozdje v vinogradih že zori, nekateri vinogradniki so tako pametni, da ga prodajajo po trgu, kg po 5 Din. Količina vina bo za kakih 50% manjša od lanskega leta, zato bo pa kvaliteta njegova bržkone še boljše ko lani. — Živinski sejem 31. septembra t. l. je bil dobro obiskan, kupčij je bilo veliko sklenjenih, cene pa so bile za živilo naravnost žalostne.

Tekma ženjc v Stranica v nedeljo 28. septembra t. l. je uspela naravnost sijajno. Občinstva je bilo še gotovo enkrat toliko, kakor pri tekmi koscev. Nagovorili so zbrano kmetijsko ljudstvo g. Ivan Marinšek, dr. Mejak iz Konjic in Franc Kolšek za Zvezo kmetijskih fantov in deklet. Po tekmi se je razvila prijetna domača zabava pri gostilničarju Marinšku. Prijetno je dirnila zbrano občinstvo prisotnost priljubljenega domačega župnika g. Medveda.

Iz Stranic odhaja po 10 letih šolski upravitelj g. Leon Dobnik v Slovensko Bistrico. Temu dobremu človeku želimo na novem mestu mnogo sreče in toliko napredka ter uspehov, kakor jih je imel v Stranica. Slovenjebistričanom pa čestitamo na odlični pridobitvi tega tihega javnega delavca.

Uboga obrtniška vdova

je zgubila v nedeljo zvečer na poti med Framom in Slivnico proti Mariboru usnjeno torbico, v kateri je bila srebrna ura in ca. Din 700 gotovine. Ker je to edino njeno imetje, se poštegnega najditelja prosi, da jo odda proti primerni nagradi v upravi bolnice v Mariboru. 2908

Vino

izboren lastni pridelek, pri odjemu 10 litrov po 3, 4 in 5 Din liter. Zriniskega trg 6. 2516

Oddam sobo

gospodični. Kopalnica na razpolago. Wildenrainerjeva 16, pritličje. 2874

Stavbne parcele

v Studencih so na prodaj po 600 m² za ceno po Din 25 za m² proti gotovini. Cestno zemljišče odstopljeno. — Skladišče Berndorf, Maribor, Aškerčeva ulica 22. 2869

Sprejemem dijakinjo

na stanovanje z vso oskrbo in z uporabo glasovirja. Koroščeva ulica št. 5, II. nadstropje. 2903

Kabinet,

skromen, z vso oskrbo oddam. Istotam sprejemem stanovanjko. Naslov v upr. »Večernika«. 2904

Dva dijaka

sprejemem v vso oskrbo. Vojašniška ulica 10. 2912

Kupim ali prevzamem

v komisijsko prodajo razne predmete. Predtiskarija po polovični ceni. Grajska starinarina, Trg svobode. 2911

Trgovski lokal

na Glavnem trgu oddam v najem. Naslov v upravi Večernika. 2909

Dijakinjo

sprejemem v popolno oskrbo s souporabo klavirja, v centru mesta. Naslov v upravi »Večernika«. 2902

Jezikovno nenadane osebe

naučim jezikov po posebnih metodah; istotako lene otroke. Naslov v upr. 2907

Stanovanje,

sobo in kuhinjo, oddam s 1. oktobrom. Vprašati Meljski hrib 6, gostilna Kerek. 2913

»Tempo« čevlji

na obroke. Slovenska 18. 2500

Izposojamo

gramofone in plošče po Din 1.— »Šlager«, Slovenska 18. 2501

Modne novosti

za dame in gospode ter šiviljske potrebščine v modni trgovini 5491

ANTON PAŠ
SLOVENSKA ULICA

Več trg. polic in pultov

na prodaj. Karničnik, Glavni trg 11. 2910

Kratek glasovir

na prodaj. Naslov v upr. »Večernika«. 2905

Oddam sobo

v novi hiši s posebnim vhodom. Beograjska ulica 43, Maribor. 2906

Šolske torbe in nahrbtniki

v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova c. 13. 2736

Zahvala

Tekom bolezni in ob smrti naše ljubljene

Marije

smo sprejeli toliko dokazov iskrenega sočutja, da nam ni mogoče se zahvaliti vsakemu posebej. Zato izrekamo našo iskreno zahvalo vsem onim, ki so jo tekom bolezni obiskovali in tolažili, vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, darovateljem vencev in cvetja, nosilcem krste, članom in članicam Sokola Studenci. Posebno zahvalo pa dolgujemo g. p. Marku Pišerju in g. š. upr. Antonu Hrenu za lepa nagrobna govora, in pevskega zboru Sokola v Studencih za v srce segajoče žalostinke.

Studenci, 5. IX. 1932.

Zalujoča rodbina Grglič.

LEPO POSESTVO

NA POHORJU na prodaj

500 orolov gozda, lepo ekonomsko, lepim gozdarskim poslopjem, in hišo. Plačilo proti hranilni knjižici. Ponudbe na upr. »Večernika« pod »Nakup posestva s hranilno knjižico«. 2814

Šolska vodstva, učitelji pozor!

Vse knjige in vse šolske potrebščine dobite najboljše in najceneje v knjigarni in papirnici

2440

Čitajte »Večernik«!

Tiskovna zadruga, Maribor, Aleksandrova c. 13

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d.d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru